

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A Székely katonai iskola.

K-Vásárhely, 1895. szept. 30.

Néhány nap előtt azon hír járta be a lapokat, hogy Krigshammer közös hadügyminiszter az őszi gyakorlatok után beutazza a Székelyföldet s nevezetesen meglátogatja S-Szentgyörgy, K-Vásárhely, Csik-Szereda és Maros-Vásárhely városokat, hogy egy felállítandó katonai iskola helyére nézve magának tájékozást szerezzen. A hadügyminiszter ezen elhatározása, a magyar delegációkban a magyar katonaiakadémia tárgyában felmerült tanácskozások folyamán volt. Mi igazán örvendünk, hogy ama üdvös mozgalomnak, melyet megénk főispánja, hatálykai Potsa József ur indított meg, s melynek rajta kívül legbuzgóbb harszosa Beksis Gusztáv volt, foganatja lett s e fontos kérdés most már egész kiválóan napi rendre került; mert a hadügyminiszter ur hivatalos akadályok miatt nem jöhetett el, de elküldötte Nyiri alezredest, hogy az tanulmányozza a helyszínen a viszonyokat s tegyen ő hozzá jelentést.

Az említett 4 székely város közül, a mint értesültünk, Maros-Vásárhely nem nagyon pályázik az iskolára, de a más három város minden erejét harciba viszi, hogy övé legyen az iskola. A miniszter kiküldöttjét nagy fényességgel fogadják, zászlók lobognak, tarackok durrognak, ékes díkezők tartanak s minden város igyekszik megmutatni, hogy az ő területe a legalkalmasabb. És a kiküldött alezredest igazi katonai pontossággal néz meg mindent,

a legapróbb részletek sem kerülnek ki az ő figyelmét; jegyzet, számít és mérlegel s nem kételkedünk abban, hogy jelentése igazságos leend, s hogy azon várost fogja ajánlani, mely katonai szempontokból legalkalmasabbnak fog látszani. És ez a körülmény minket kézdivásárhelyieket megnyugtathat, mert ha tisztán katonai szempontok jöhetnek tekintetbe, akkor az elsőség a miénk, mert hát a más két város több előnnyel nem bír, mint mi, de mi azzal bírnunk, hogy itt K-Vásárhelyt volt az egykori székely katonai nevelő intézet s annak épülete megvan ma is.

Nagyon természetesen, hogy a miniszteri kiküldött mostani látogatása koránt sem azt jelenti, hogy a katonai iskola valamelyik székely városban mulhatlanul fel fog állítani, hisz azt mindenki tudja, hogy a jelenlegi tanulmány-utazás csupán arra való, hogy a hadügyminiszter a delegációkban az ügyről referálhasson s ettől a megvalósulásig még nagy ugrás van s azért nem is merjük még magunkat a lelkesedésnek átengedni, hanem a mostani látogatást, mint a fontos ügyben tett első lépést örömmel üdvözljük. De azért igen helyesnek tartjuk, hogy K-Vásárhely város is oly őszinte örömmel, oly díszesen fogadta a miniszteri kiküldöttet, mert meg vagyunk győződve, hogy e nagy műveltségű tisztnak itt szerzett benyomásai csak hasznára lehetnek ügyünknek.

A fogadtatásról a következő részleteket közöljük.

Az érkezés vasárnap délelőtt 8 óra 45 perczkorra volt jelezve és a vendégeket hozó vonat esodálatsképen egy perczet sem késelt. A perrenon

nagy számu közönség volt összegyűlvé, élén a városi tanácsesal. Képviselő voltak a városon levő összes hatóságok, testületek és ipartársulatok, melyek zászlók alatt jelentek meg. A vonat a tüztöltőzenekar indulója között robogott be s a mint Nyiri alezredest megének főispánja, Potsa József urral kiszállt, szűnni nem akaró riadó éljenzés fogadta. Erre Bartók Károly polgármester lépett a vendég elébe s tartott egy gyönyörű magvas beszédet, mely ugy tartalmával, mint lelkes előadásával látható kellemesen érintette a vendégeket. Nyiri alezredest szép magyarsággal válaszolt s beszédének egyes részét zajosn éljenze a közönség. Ezután következtek a bemutatások, mire a közönség, kocsira szállt és a menet megindult a fényesen fellobogózt városba s a merre ment, mindenütt az iskolás fiúk és leányok képeztek sorfalat. Az alezredest Osizár József koreskedő vendégiszterő házában volt elszállásolva. Kis pihenő után Nyiri alezredest, Potsa főispán, Gábor Péter főszolgabíró, Dr. Sinkovics Ottó, Bartók polgármester, Dobay rendőrkapitány kocsira szálltak s előbb a hajdani székely nevelő intézet, jelenleg honvédlaktanya helyiségeit vizsgálták meg, majd meg a Rudolf kórházat, a kantai r. kath algyimnasiumot, Erzsébet árvaházat, polgári iskolát tekintették meg s végül azon helyeket nézték meg, hova esetleg az iskola felállítható volna.

Déli egy órakor díszbéd volt a városi vendéglőben, melyen mintegy 40-en vettek részt. Toasztokban ugyanesak nem volt hiány. A második fogás után Potsa József főispán a király ő felségét életelte lendületes szavakban, mit a közönség, ősi kegyelet szokás szerint, felállva hallgatott végig. Ezután

TÁRGZA.

Gzigányszerelem.

Irtá: Hevessi Jenő.

(Vége.)

IV.

Az utczán alig járt már ember. Csak néhány elkésett ifju igyekezett lakására. Palkó rájuk sem hederített.

Gondolatai most messze elkalandoztak. Képeleto előtt ujából megjelent az a kis falu ott a déli-báos rónán és abban egy alacsony, roskadozó nád-fődeles kunyhó, ahol az a gyönyörű cigányleány bizonyára már türelmetlenül várja az ő visszatértét.

Merengéséből hirtelen felrezzent. Egy alacsony kurta-koresma elé ért, a honnan vad kurjongatás zaja hallatszott ki a papírral beragasztott ablakon keresztül.

Otthon volt. A koresmának egyik piszkos szobája volt az ő lakása, a hol szorénnyon meghuzta magát.

Bent az ivóban néhány ittas mesterlegény tor-kaszakadtából kurjongatott. Mikor észrevették, az egyik fejéje kiáltott, kezében egy öt forintost lobogtatva:

— Hé, Palkó! Ide az áldódat! Van pénz bőven, fizetünk! Huzd el az én nótámat!

A pénz szóra hirtelen felesillámlottak a cigány éjszótél szemei. A másik pillanatban azonban egyet gondolva, kiesiny szobája felé indult.

— Ma nem játszom. Beteg vagyok, a hegedűm hurjai is lepattantak.

— Fáj a szíved, ugy-e Palkó? — gunyolta az egyik.

— Ejh, mit!?

Bement szobájába és gyertyát gyújtott. Az

asztalon egy levél feküdt. Első pillanatban Marieza jutott eszébe. De hiszen Marieza nem is tudott írni! Kitől jöhet tehát a levél?

Kinos érzés, a bizonytalanság és a remény vegyüléke lepte meg szívét, mikor a gyűrődött boríték felé nyújtotta reszkető kezét. Izgatottságában alig birta feltörni a pecsétjét. Végre nyitva volt a levél. Gyorsan végig futott a görbe sorokon és midőn elolvasta annak semmit mondó üres tartalmát, köny lopódzott beesett szemeibe.

Mégis csak a Mariezatól jött a levél, az ő egyetlen Mariezájától. Csakhogy Kolompár Gazsi, az ő vetélytársa irta. Megismerte az otromba betűiről.

Azt irta, hogy csak maradjon és igyekezzék minél többet keresni, hogy mielőbb elvehesse. Mert az ő szíve most is érte dobog. Más nem volt a levélben.

Tehát már Gazsival irtatja az ilyen leveleket? — suttogták lázasan remegő ajkai. Tehát már ismét barátságot kötött azzal a nyomorult vályogvetővel?

Összehajította a levelet és lassan becsuiztatta a kabátja belső zsebébe. Aztán belenézett a gyertya halványan pislogó lángjába, miközben rémitő sejtelen lepte meg hevesen dobogó szívét.

Marieza hűtlen lett hozzá. Ezzel a levéllel csupán tévuttra akarta őt vezetni. Nem is lehet más-kép. Hiszen mig otthon volt, akkor is többször együtt találta őt Gazsival a füzes partján.

Hanem megboszulja magát. Megöli mindakettőt. Legöli Mariezát is, akinek egykor boldogan ölelte át darázs-karesu derekát.

... A kövér koresmárosné nem tudott hová lenni bámulatában, hogy ez a szelíd cigányfiu, aki életében egy légynek sem ártott, miért kiáltja folyton lázas álmában:

— Megölöm! ... Megölöm mind a kettőt ...

V.

Már látszottak a falu apró egyenetlen házai amint szerénnyon meghuzódnak a fehér, bódító illatu akác-fák között.

Már látta a pirosfedelű templom aranyozott koresztjét, mely vakítóan csillogott a napfényben.

Megismerte a szalma-fődeles viskót is, ahol szíve bálványa lakott és e perczben elfásult lelkeben egy érzékeny hur rezdült meg. Mintha apró, finom kezek pengették volna a gyöngéd hurokat.

A visszaemlékezés könyvet sajtolt ki szemeiből, melyek lassan, akadozva peregték le sovány, viasz-sárga arcán. Ismét közelében volt Mariezának.

Egy vendég-lő előtt vitte el az utja. A nagy sarokasztalnál csupa ismerősei ültek. Megemelte a kalapját.

— Hát te hogy kerülsz ide Palkó?

— Hazajöttem egy kissé szőtnézni az ismerősök között.

— No ezt nagyon okosan tetted. Jer közelebb. Helyet csináltak neki az asztalnál és bort töltöttek az elébe tett pohárba.

— Igyál pajtás, ugyis rövid az élet.

Kocczintottak. Palkó szomjas volt. Főnékig üritette a poharat.

— No még egygyel. Jószívűből adjuk.

— Köszönöm, elég volt. Nem szoktam meg az ivást.

Csak igyál.

Gyorsan felhajította azt is, mire sápadt areza hirtelen lángra gyúlt és fénytelen szemei csillogni kezdtek.

— Látjátok, már ez a kis bor is megártott. Szédülök. Forog velem a szoba.

— Ejh, mit! Mindjárt elmulik. Inkább azt mondd meg, tudsz-e még szépen hegedülni.

— Még nem felejtettem el, komám.

— No hát akkor huzz el egyet a javából.

— Nagyon szívesen. Melyiket parancsolod?

Bartók polgármester Nyiri alezrederre és a hadügy-miniszterre, Nyiri alezreder Kézdi-Vásárhely közönségére, Dobay rendőrkapitány Potsa főispánra, Potsa főispán a székely iskola felállításáért, Molnár Józsiás országgy. képviselő Potsa főispánért és Nyiri alezrederért, Török Bálint a városi polgárság nevében az iskola létesítéséért emeltek poharat. A kedélyes bankett délután 4 órakor ért véget.

Este a miniszterikiküldött, főispán, törvényszéki elnök, főszolgabíró, rendőrkapitány Bartók Károly polgármester házában gyűltek össze kedélyes vacsorára.

Másnap reggel Nyiri alezreder elutazott Csik-Szeredába.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

— **Verne Gyula összes munkáinak** egyedül jogosított képes magyar kiadásából a 17—20. füzetet küldte be a Franklin-Társulat. A négy füzet az „Utazás a hold körül” folytatását tartalmazza, Gaál Mózes új fordításában s megint gazdagon van illusztrálva. Verne ez exotikus utleírását a naprendszerben 30 pompás kép tarkítja. A három utazó élményei és megfigyelései a világűrben, életmódjuk az ágyulöveg belsejében, megkapó, érdeklődésünket megfeszítő olvasmány, mely anélkül, hogy észrevennők, bevezet bennünket a csillagvilág bámulatos és fonságos titkaiba. — Ez új olcsó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizethetni a vállalatra 1 forinttal 5 füzetre, akár a Franklin-Társulatnál, akár a könyvtáraknál.

— **Politikai Hetiszemle.** Magyarország ez egyetlen komoly irányú politikai hetilapja, mely fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, magas étikai és szellemi színvonal tekintetében vetekedik a külföld legkedveltebb heti revue-ivel. E lap tárgyilagossága és független magatartásával rövid idő alatt irányadó politikai körök elsőrangú orgánumává küzdötte fel magát. Közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művészeti rovata a magyar társadalom elitéjének igényeit szolgálja. Kluboknak, kaszinóknak, olvasókörieknek és előkelő kávéházaknak pedig nélkülözhetetlen s állandó becsü hetilapja. Nemesak kollégialis, de hazafias kötelességet vélünk teljesíteni.

— Nem bánom, huzz el olyat, ami neked tetszik.

Palkónak eszébe jutott az a jelenet, mikor a kávéház aranyozott oszlopához támasztva hátát, olyan kárörvendve húzta el a szerelmében csalatkozott fiatal embernek:

„Lehullott a rezgő nyárfa . . .”

Álla alá szorította kopott hegedűjét és játszani kezdett.

Ebben a pillanatban a messze távolból egy busnóta egyes akkordjai ütődtek füléhez, amely mindig közelebből és közelebből hallatszott. Végre egészen mellette hangzott.

Reszketni kezdte kezében a hegedűt. Megismerte Marieza hangját, aki a vendéglő előtt ment el Kolompár Gazsival, az ő gyűlölt ellenfelével.

„Isten hozzád édes, Isten hozzád kedves,

Élnünk együtt nem lehet . . .”

Nem birt többé magával. A jelen összes fájó, szomorú emlékei megjelentek előtte és szíve, az a bolond, megkínzott szív nem bírta tovább elviselni a szenvedések reomló súlyát.

A hegedűt messze eldobva magától, kétségbeesett kiáltással borult az asztalra és keservesen zokogni kezdett.

— Palkó, az Istenért, mi bajod? — kérdezte az egyik ijedten.

— Bizonyosan megrepedt a szíve — mondta a másik.

— Hamar orvost!

— Ne bántsatok, nincs már semmi bajom! — mondá Palkó, gyors mozdulattal felkapva fejét. Nehány percz előtt még sápadt arca hirtelen lángolni kezdett és beesett szemei mintha villámokat löveltek volna, midőn szilaj hévvel kézébe ragadva a poharat, rekedt hangon kiáltotta:

— Ejh, ígyünk fluk, ugyis rövid az élet!

teni, midőn erre, a nagy körültekintéssel, sok izléssel és meglopó szakképzettséggel szerkesztett, magas színvonalu hetiszemlőre felhívjuk a művelt és előkelő olvasóközönségnek becses figyelmét. A Politikai Hetiszemle előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker., Kerepesi-ut 17.

— **Csikmgyei Füzetek** 7-ik száma közelebb jelent meg s küldetett szét a lap kiadója által az előfizetőknek következő tartalommal: Blaskó vára, karezfalvi várak, szentimási templom-várkastély, szentdomokosi vár, Hiripinó, vagy Both vára Gy. Szentmiklóson. Gyergyó-Várhegy alja, esomafalvi várhegy, Csikmgyei síkságai, Csikmgyei folyó és patakai, az Olt folyó mellékvizei, a Maros és mellékvizei, kirándulás Kélemen-havas alá Beeze Antaltól, a Nagy-Küküllő, a Kis-Küküllő, a Kis-Beszterce. — A 8-ik füzet sajtó alatt van s mielőbb megjelenik. Vármegyénk minden jóra való és értelmes polgárát közelebb érdeklő ezen nagy fáradsággal és vonzó előadásban megírt füzetek megszerzését ismételtelen a nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk, mert a legtöbb vármegye igyekezett a közelebbi milleniumra a megyéje monografiáját áldozatok árán is megírni, míg nálunk ezen hazafias buzgalomból megírt füzetek hivatva a megye mulasztását pótolni s vármegyénk multját és jelen helyzetét nagyjában megismertetni.

— **A Pallas Nagy Lexikonának** füzetes kiadásából megjelent a 130—134. füzet, vagyis a IX. köt. 10—14. füzet. Külön mellékletei a következők: A legfontosabb irások Táblázata. A budapesti Margithid, Ivlámpák, Iparokozta betegségek kimutatása, Japán, Járgányok, Hőelektromos oszlopok, Jász-Kun-Szolnok vármegye, Jegenyefenyő, Jeruzsálem tervrajza, Juharfa, Juhok, Juno Jospita (réznyomás) Juraszisztéma I. lap, Indigófestés. A terjedelmesebb cikkek közül megemlítendő: India (dr. Brózik), Indigó (Klemp), Indogermánok (dr. Petz G.), Infinitizimál számítás (Kürschák), Ipar (Gaál Jenő), Iparjog (dr. Heil), Iparnövények (dr. Borbás), Iparoktatás (Szerényi József), Iparpolitika (Gaál Jenő), Irás (dr. Simonyi Zs.), Irszág (dr. Brózik és dr. Mangold), Iskola (dr. Radó V.), Iskolai egészségügy (dr. Frank), Isten (dr. Bitá), Istenítéletek (Makay), Iszlám (dr. Goldziher), Italmérsi jövedék (dr. Földes), Itélet (dr. Imling), Izületi betegségek (dr. Récezy), Japán (dr. Brózik és doktor Mangold), Járgány (Lázár Pál), Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye (dr. Thirring), Jászok (Márki), Jégkorszak (dr. Szerényi), Jegybankok (dr. Földes), Jeruzsálem (Látkóczy M.), Jezsuiták (Huber L.), Jog (Schwarz G.), Johannitarrend (Áldásy A.) stb.

— **Milleniumi történet.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tizkötetes nagy munkájának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből, mely az Anjouk-korának leírását tartalmazza Pór Antal kitűnő történetírónk tollából, most került könyvpiaçra az imént megjelent 38, 39 és 40-ik számú füzetek, melyek bizonyára nagy figyelmet fognak kelteni a pazar kivitelű műmellékleteikkel és pompás szövegképekkel, melyek az élénk tollal és bámulatos tárgyismerettel megírt szöveget illusztrálják. Mint műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva: „Zára ostroma” Tintoretto világhírű festménye után, melynek eredetije Velencében, a dogek palotájában őriztetik, továbbá a „Liber de septem signis” című kéziratból „Borbála királyné, mint Venus”; ezen kívül Matékonak képei után Nagy-Lajos király és „III. Kázmér lengyel király”, valamint „Hedvig lengyel királyné” arezképei; az ambrazi gyűjteményből „IV. Rudolf osztrák herceg” arezképe és „A Szent-György vitézek rendjének szabályai 1326-ból” — rendkívül szép kivitelű hasonmás a magyar nemzeti múzeumban őrzött eredeti után. A 39-ik füzetben megkezdődik az „Anjouk-korának” negyedik könyve, mely „Magyarország fénykorának” leírása. A diszes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr, félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombatnap egy-egy füzetet kapnak.

— **Vivmányok a hírlapírás terén.** Pár év előtt még senki se hitte volna el azt a csodás fejlődést, amit a hírszolgálat terén elértünk. Ma már csaknem szárnyat öltöttek az események. A telefon és távírda idegszála át és átszövik az országot. A vidék művelt közönsége ma már nem elégedhetik meg azzal, hogy csak a déli vagy esteli

órákban értesüljön az előző nap eseményeiről. Nálunk egyedül a Magyarország, mely e modern ujtást behozta. Mindaz a mi nappal történik, országgyűlés, más tanácskozások, ülések, tárgyalások, törzsei zárlatok, az országnak és külföldnek összes nevezetesebb eseményei a Magyarország-ban már mind közelebb és feldolgozva vannak. Ugy, hogy a vidék művelt közönsége az éjjeli vonatokkal elszállított példányokat már reggel megkaphatja és reggel az ország távolabb eső részeiben is a Magyarország-ból már értesülhet mindenről, ami az országban és külföldön előző nap történt. Az ország közönsége teljesen méltányolja a Magyarország-nak ezt a nagy ujtását, erre vall az általános rokonszenv és elismerés, melylyel a Magyarország találkozik. A Magyarország kiadóhivatala kívánná ingyen küld egy hétig mutatószámokat. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetéseket postautalványon a Magyarország kiadóhivatalában: Budapest, Sándor-utca 2. küldendők.

Ujdonságok.

— **Uj főispán.** A hivatalos lap a következő legfelsőbb kéziratot közli: „Podrinjai dr. Nikolics Vladimir országgyűlési képviselőt és földbirtokost, Mórús-Fiume megye főispánjává őzennel kinevezem. Kelt Kolozsvárt, 1895. évi szept. hó 22-én. Ferencz József, s. k., Josipovich Imre, s. k., gróf. Khuen-Héderváry Károly s. k.

— **Katonáink itthon.** Mult hó 29-én d. o. érkeztek meg honvédeink a nagygyakorlatról. A vasuti állomáson az érkező különvonatot a helyi túzólt-zenekar fogadta, s a fáradt hadfiakat zenével kísérte be a városba. A nagygyakorlat fíradalmait sem a legénység, sem az edzett tisztikar nem látszott, legfennebb egy kissé barnábban érkeztek meg. Méltó őlismeréssel nyilatkozott a király az idei hadgyakorlatokról s általában megdicsérte a résztvevőket; e dícséretből a helyben állomásozó honvédek is hoztak részt.

— **Az utolsó mennyegzőt** régi szokás szerint szept. 30-án d. u. Farkas Miklós járásbíróági úrnok és Szőcs István bájos leánya Róza esküvőjével fejezte be az ev. ref. egyház fölkennt papja. A lakadalmi menet diszes kocsisorral vonult fel a templomhoz mintegy felvillanó utófényűl az elmúlt századok e napon kihalt szokásának. Boldogság és öröm legyen az új pár életének elmaradhatlan kísérője.

— **A kadétok szabadság ideje.** A hadügy-miniszter új szabadságolási utasítást adott ki legutóbb a katonai intézeteknek. Az újítás nem nagy örömet fog a kadétok körében kelteni, mert a husvéti és farsangi ünnepekre csak azok a tanulók kapnak szabadságot, a kik jó előmenetelt tanusítanak, A karácsony és nagy szünidő elvileg minden növendékre nézve megmarad a jövőben is.

— **A millénium megnyitása.** Aztán mondja valaki, hogy Kézdi-Vásárhely mindenben hátul jár! Pesten még az előmunkálatokat végzik s nálunk már meg is nyitották a milleniumot egy elegánsan berendezett, modern vendéglő képében. Dr. Sinkovics Aurál újonnan épült „Millénium szálloda”-ját kedden este adta át Csermák Gyula jóhírnevű vendéglős a nagy közönségnek, mely a megnyitáson szép számmal volt jelen.

— **Gyászintenzistele.** A rikanbelői honvéd egylet, mint minden évben, úgy az idén is okt. 6-ikát a tizehárom vőtanuért a r. kath. templomban isteni tisztelettel fogja megtartani, a mely ünnepélyre minden 48-as honvédot és honleányt s honfitt tisztelettel meghív. Tudatni kívánja az egylet: elnöksége azt, hogy okt. 6-ika vasárnapra esvén, gyászmisét nem tarthatnak és így okt. 7-én a rákövetkező hétfőn délelőtt 10 órakor fog az ünnepély megtartatni. A rikanbelői honvéd egylet elnöksége, K.-Vásárhelyt 1895. okt. 1.

— **A levélhordók újabb mozgalma.** A levélhordók és postaszolgák nevében dr. Guthy Soma ügyvéd memorandumot terjeszt a képviselőház elé. A memorandum benyújtására a levélhordók küldöttsége Hontaller Lajos országgyűlési képviselőt kérte fel. A memorandumban a levélhordók előadják sérelmeiket és kéri a képviselőházat, hogy segítsen rajtuk.

— **József főherceg kezemunkája.** Schlauch Lőrincz nagyváradi püspöknek a birtokában van egy

fából esztergályozott kehely, amelynek kupája belül arany. Kívül ez a mondás van a fába vésvé: Arany papnak fakehely. A fakehely József főherceg kezemunkája, aki ezt a faragványát a rávésőtájjalással Rómer Flórisnak, egykori nevelőjének adta volt. A hazai régészet tudós megalapítójának halála után, aki nagyváradi kanonok volt, a ritka emlék a nagyváradi püspök birtokába jutott.

— A pörüljárt hivatalvizsgáló. A borosjenői szolgabírói hivatalnak, a minap este hivatalnólátogatója akadt Bitang Antal, borosjenői lakos személyében. Bitang Antal kényelmesebb utat híjján a kénytelen hatolt be a hivatalos helyiségbe, ahol gyertyavilág mellett vizsgálatot tartott. Felhívta a sok poros aktát, a lefoglalt korpusz deliktiket s azután pénztári rovacsolásra tért át, de a Wertheimkassza sehogy sem akart megnyitni neki. Miközben ilyen módon bajlódott, visszatért sétájából Borsos Géza szolgabíró is, akit a szokatlan esti világosság nagyon meglepett. Bekopogtatott a hivatalba, amire a vendég elfújta a gyertyát s hirtelen a kényen lyukba bujt. Csak hosszú keresés után akadt rá a szolgabíró, aki azután csupa vendégszeretetből a járásbírószághoz kísértette a váratlan hivatal vizsgálat.

— A törökországi kolera. A kolera Törökországban esőkenében van. A míg szeptember 8-ikától 16-áig tizenegy eset volt két halálozással és 17-ikétől 20-ikáig négy eset három halálozással, addig 20-ika óta nem történt betegedés Galatában. A Hudavendighiav vilajetben július 14-ikétől szeptember 22-éig 498 betegedés között 355, a Mossul vilajetben szeptember 11-ikétől 20-ikáig 45 betegedés között 32, a Diarbekir vilajetben augusztus 5-ikétől szeptember 18-ikáig 410 betegedés között 394 halálos végű volt.

Tudományos apróságok.

Fekete zerge.

Az állatok ugynevezett albinizása ép oly kevéssé ritka eset, mint hogy van fekete nyúl, fekete róka stb., de a fekete zerge mindaddig csak a legendák homályában élt. A stájerországi vadász-védógyűlésen egy jelenlevő szóba hozta a zergék e ritka változatát, a melynek létezése körül egész vita fejlődött. Sokan még hírt sem hallották. Ez a „Deutscher Jäger“ egy munkatársát arra indította, hogy ez állatfaj nyomait úgy a szakirodalomban, mint a természetben is kutassa. E kutatások pozitív eredménye, hogy a fekete zergék az Alpok egyik vidékein (Gastein, Gross-Arl) régóta ismeretesek. Schlading vadászterületen az 1886—1892. években 18 fekete zerge került a puszkacsó elé. Máshol sem voltak oly igen ritkák; láttak egy 25 darabból álló csapatban 8 ilyen fekete zergét is. Ezeknek az életmódja semmiben sem különbözik a közönséges zergéktől és színük tulajdonképpen nem is elváltozás. Mert míg az albinizás egy bizonyos betegség nyoma, addig az ő fekete színük állandó és apáról fiúra öröklődik.

Szarvas nyulak.

Hiteles források bizonyítják, hogy bármily lehetetlennek hangozzék is, vannak szarvas nyulak. Egy német vadász-folyóirat hosszabb kimutatást közöl az ide vonatkozó adatokról és e különös nyulakról a következőket írja: A nyulnak agancsai a fejhez képest nagyok és erősek, hasonlítanak a szarvasagancsokhoz, de kevésbé szabályosak. Hogy lehullanak és újból nőnek-e, azt nem tudja. Ő azt hiszi, hogy ezek olyan nyulak, melyek valamely erdőszéligbe kerülve, életük során néhán fákra és gyümölcsökre rágódva élnek, a mi sokkal táplálék, mint a fű. A természet most azt, ami a test növelésére nem szükséges, új képződmény alakítására fordítja, t. i. agancsot növeszt a kis állat fejére. Ez az agancs bizonyosan előbb csak tű alakjában jelenik meg és csak idővel lesz nagyobb és erősebb és szakad több ágra. Állítólag ily módon tartva próbáltak is nyulat felnevelni és a kísérlet pompásan sikerült.

A korcsmák száma Franciaországban.

Minden mérsékletességi törekvés ellenében Franciaországban a korcsmák száma az utóbbi időben óriási mértékben megsaporodott. Ma az egész országban 460.000 korcsma van, mely számból magára Párisra 27.000 esik, holott 1880-ban még összesen csak 56.000 korcsma volt, s így tizenöt év alatt csaknem tízszeresre emelkedett a korcsmák száma,

a mi úgy közegészségi, mint erkölcsi tekintetben nagyon sajnálatos gyarapodás.

Az öregség jelei az állatoknál.

Miként az embernél a megöregedés vagy gyakran egy-egy betegség az érő szerveken hagyja a maga nyomaival azzal, hogy meggyöngyülnek vagy kóros elváltozásokon mennek keresztül, úgy az állatoknál is hasonló tünetek lépnek fel. E mellett tanuskodik az a vadászkaland is, mely a „Weidmann“-ban le van írva. Egy kissé elővigyázatlan vadász úgy 80 lépés távolságra gyönyörű gimot akarván lelőni, előbb a pípát a szájából kivette, miközben véletlenül messze hallható neszt okozott vele. Már-már lemondott e miatt minden reményről, hogy a szarvas még valaha az ővé lehessen. Mentüire elbámult tehát, mikor látta, hogy a szarvas egész nyugodtan a helyén marad; tehát a zajból semmit sem hallott. Ez persze életébe került a szegény vadnak, melyről fejdísz után kisült, hogy már öregecske volt. Ennek tudható be, hogy hallása nem volt oly erős, mint fajrokonaié.

Apróságok.

Az álnok tehenek.

A fővárosi kisasszony falun van.

— Nézze csak, papa — szól — milyen kedves ártatlansággal mereszti ránk ez a szép tehénke a szemét. Ki hinné, hogy ezek az ártatlan nézésű állatkák annyi hamisított tejet adnak!

A takarékosság netovábbja.

A nagyságos asszony megszólítja a szobaleányt:

— Itt van ez a levél, Rézi, vigye a postára. De előbb mossa meg jól szappannal a kezét, nehogy súlytöbblet miatt nagyobb portót kelljen fizetnem.

Fátum.

A hazafi, a kit a korcsmában úgy helyben hagytak, hogy minden foga a csatatéren maradt, monologizál:

— Az áldóját! Pedig csak ma reggel vettem egy újonatuj fogkefét!

Házások és nőtlenség.

A kissé zsémbos menyecske ezt kéri vendégétől:

— Ön is úgy tapasztalja ugy-e, hogy a házasság sokkal tovább élnek, mint a nőtlenség?

— Nem tapasztaltam, nagyságos asszonyom. A szegény férfiaknak csak hosszabbnak látszik az idő.

Ez is mentség.

Tanító: Már megint nem tudod a leczkédet! Itt maradsz ebédre!

Nebuló: De kérem, tanító ur, a papa megtiltotta, hogy bárkitől eredő meghívást elfogadjak.

Az iskolában.

Tanító: Mit csinált Lóth, mikor Sodomát és Gomorát a kőköves tűz pusztította?

Tanuló: Tűzoltókért szaladt.

Panasz.

— Háziaszony: Oh, oh, milyen rettenetes ember az én lakóm! Adós az étel, az ital, meg a szoba árával, és mikor azt kérdezem tőle, hogy mikor fizet már meg? a felelettel is adós marad.

Hangverseny.

— Egy ur: De kérem, ne horkoljon olyan nagyon, hiszen az egész közönséget felkelti az álmából.

Gondos anya.

— Háziaszony (a szobalányhoz): Kérem, vigye sétálni a Milord kutyát. . . Igaz, a Gyuri urfit is vigye magával. . . Azaz, maga nem tud vigyázni, szórakozott, bakákra gondol. . . Menjen csak egyedül a Gyurival.

Az iskolában.

A tanító az olyan emberekről beszél, a kikhez az állatok különösen vonzódnak, s azután így folytatja:

— Az ilyen embereket állatbarátoknak nevezzük. Ki tud egy ilyen állatbarátot megnevezni?

Kis fiu. Az én mamám az.

Tanító. Hogy, hogy?

Kis fiu. Mert őt a gölya minden évben meglátogatja.

Modern eselőd.

Háziaszony: Julesa, miért nem tisztogatja az ablakokat?

Julesa: Nem vagyok ma disponálva.

Védekezés.

Anya: Vilma! Azt hallottam, hogy megeseőskölt egy fiatal embert.

Vilma: Oh, mama, nem szoktam úgy esőskölni, hogy meghalljak.

Egy világfi albumából.

Ha egy nő valami történetet mond el, mindig elvehetsz belőle; kivéve, ha koráról van szó: ilyenkor mindig hozzátehetsz valamit.

Tudni akarja, asszonyom, miért volt a görögöknél a visszhang nő által képviselve! . . . valószínűleg azért, mivel a nők mindig az utolsó szó.

Ha a bábuk kicsinyek, akkor játékbabuknak nevezzük és játszunk vele; ha megnöttek, divatbábu a nevük s ők játszanak velünk.

Az erény sarkövei többnyire az ékszerésznél kaphatók.

Az írást férfi találta ki, az utóiratot nő.

A nő életében is minden évnek tizenkét hónapja van, kivéve a gyászévet.

Gyermekek logika.

A kis totónak egy szerezésen nőt adtak dajkálul, Toto jó ideig nézi, végre így szól!

— Ugy-e, ha téged megcsipnek, a helyén fehér folt támad?

Hogyan lehet meggazdagodni?

Baltimore-ban egy divatkereskedés tulajdonosa vett magának ezelőtt 10 évvel egy papagáját s betanította arra, hogy minden nőt, ki az üzletbe jön, a szavakkal fogadja: „Jaj, de bájos teremtes! A kereskedő most már milliósos.

Böles mondások.

Inkább menj be egy vad tigris ketreczébe, mintsem egy asszonyt figyelmeztess első ősz hajszálára.

Mikor a vén embernek eszébe jutnak ifjúkori bolondériái, szeretné kitépni a haját — csak volna neki!

Ha 10.000 frtra van szükséged, ismerkedjél meg 10.000 emberrel és kérj mindeniktől kölcsön 1 forintot.

A halál a legjobb orvos, mert csak egy vizitot tesz.

Szerény kívánság.

Részeg (egy kuglipálya mellett fenteregve): Az ördögbe is! Be jó volna, ha én is báb volnék! Legalább engem is felállítának!

Alapos okadatolás.

Egy férfiról, kinék nagy orra, de csak kicsi és ritka bajusza volt, azt mondta valaki.

— A bajusz azért nem nőhet, mert nagy árnyékban van.

Hirdetések.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s. a. t. postabér és vámentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetések
lapunk kiadó-
hivatalában
felvételnek.

Eladó boros hordók.

15 drb. 500 — 800 literes jó állapotban lévő hitelesített szeszes-hordó boros hordónak eladó Kiss-Borosnyón (u. p. Nagy-Borosnyó) Joós Elek és fiainál. — Ugyanott kitűnő finom pónyik alma szerezhető be tőle és egy 8 lőerejű cséplőgép-kazán jutányos áron kapható. 138. 1

SCHISSER PÁL

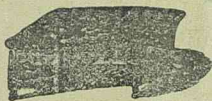
első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok faragott tömören hajlitott faszékek, és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, gyermekkocsi és sodronyágbetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére alólírt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

(111) 13—20.)

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdette és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

133 1—6.

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó“ megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bátran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használata mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántalmak biztosan gyógyulnak.

„Horgász“ összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomorbajoknál. A „Horgász“ víz mint kitűnő borvíz borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulatság után is kellemetlen érzése, fájfása nincs az embernek.

Kizárólagos főraktár:
IFJ. JANCÓ MÓZES
nyomdatulajdonosnál
Kézdi-Vásárhelyt.

Meghívó.

A kézdívasárhelyi takarékpénztár 1895. október 13-án (vasárnap) d. u. 2 órakor az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y:

1. Az intézeti ház folyamatban lévő építkezéséről jelentés tétel.
2. A szükségessé vált további építkezés (istálló, kocsiszin sütőház stb.) felett intézkedés.
3. Felhatalmazás a költségtöbblet kifizetésére.
4. Indítványok az alapszabály 16. §-sa értelmében.

A rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági jelentés a közgyűlés előtt 10 nappal, az igazgatóság asztalán a részvényesek által a hivatalos órákban megtekinthető.

Kézdi-Vásárhelyen, 1895. szept. hó 23-án.

131. 3—3

Az igazgatóság.

SZÁLLODA ÉS ÉTTEREM MEGNYITÁS!

Tisztelettel alólírott bátorkodom a t. ez. közönség szíves tudomására hozni, hogy a piactéren Dr. Sinkovits Aurél ur tulajdonát képező újonnan épült szálloda és étterem helyiségét kivettem s azt

„MILLÉNIUM SZÁLLODA“

név alatt folyó év október hó 1-én megnyitottam.

Főtörekvésem lesz olcsó szoba-árak és figyelmes kiszolgálás által t. vendégeimet minden irányban kielégíteni. Több évi tapasztalataimra e téren támaszkodva, kérem jóakaróm szíves támogatását, és vagyok minél számosabb látogatásért esdve

kiváló tisztelettel

137 —

CSERMÁK GYULA,
vendéglős.

A kézdívasárhelyi

GŐZ- és KÁDFÜRDŐ-nél

téli fürdő sorrend és árai október 1-től.

Egy gőzfürdő nők részére kedden d. e. 7—12, csüt. d. u. 2—6 óráig	50 kr.
urak részére kedden d. u. 2—7-ig, csüt. és vas. d. e. 7—12-ig	50 kr.
Egy olcsó gőzfürdő nők részére vasárnap délután 2—5-ig	30 kr.
urak részére vas. d. u. 5—8-ig, csüt. d. u. 6—8-ig	30 kr.
Egy gőz fürdő gyermekek részére	30 kr.
Tükröfürdő nőknek, szombaton délután 2—5 óráig	25 kr.
uraknak, szombaton délelőtt 7—12	25 kr.
Pörcezellánkádfürdő } péntek egész nap, hétfő és szerda d. e. kivételével	45 kr.
Kőkádfürdő } mindennap úgy urak, mint nők részére	35 kr.
Tükröfürdő tanulók katonák (örmeztől lefelé), keresk. és iparos tanoncok részére (kötény és kendővel) fürdőnapokon	15 kr.
Gőzfürdő tanulók, katonák (örmeztől lefelé), keresk. és iparos tanoncok részére (kötény és kendővel) fürdőnapokon	30 kr.
Gőzfürdő 12 éven alóli gyermekeknek	15 kr.

BÉRLETJEGYEK ÁRAI:

melyek csakis a takarékpénztár pénztáránál kaphatók:

12 drb gőzfürdőjegy	5 frt —
12 drb porcezellánkádfürdőjegy	4 frt 50
12 drb kőkádfürdőjegy	3 frt 50
12 drb tükröfürdőjegy	2 frt 50

A kézdívasárhelyi
Takarékpénztár Igazgatósága.

130 2—3

Ifj. Jancsó Mózes-nél K.-Vásárhelyt.